

PETERKA PARTNERS

THE CEE LAW FIRM

Založení společnosti, změna společenské smlouvy a výmaz neaktivních společností z obchodního rejstříku

Ze série webinářů Novela zákona o obchodních korporacích od 1. 1. 2021 a 5. AML směrnice

13.10.2020

www.peterkapartners.com

Přednášející

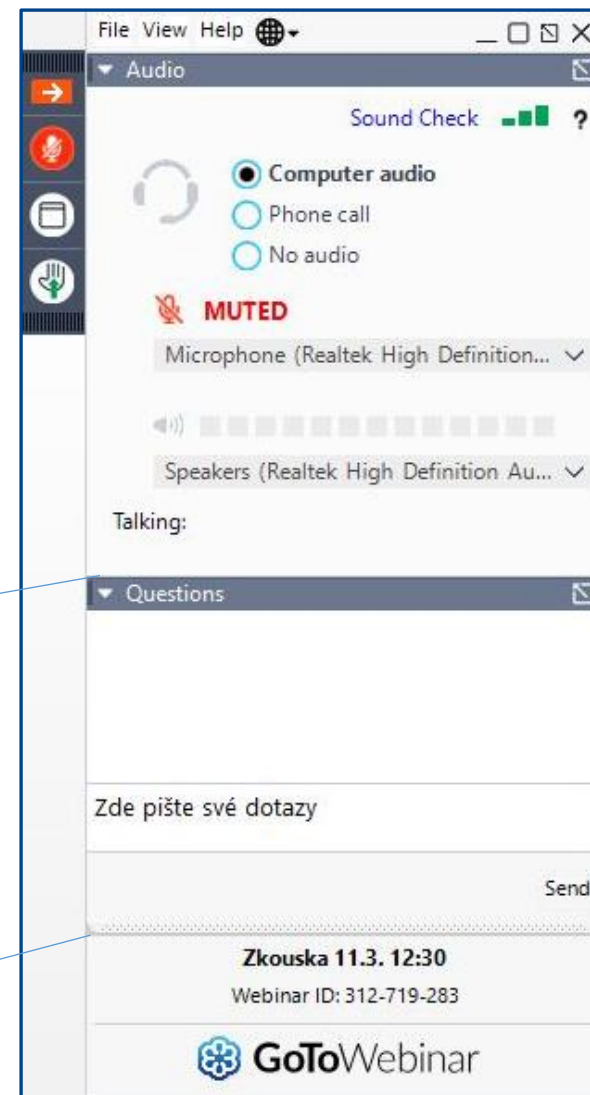
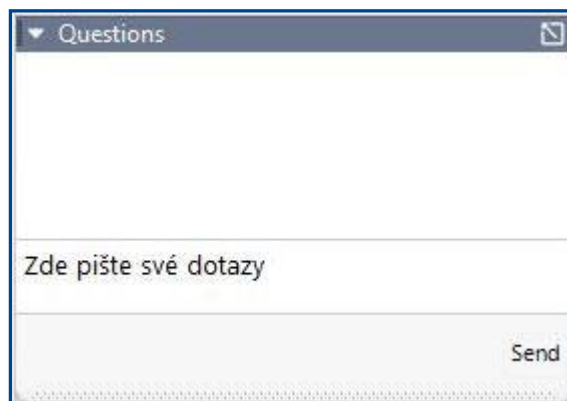
Štěpán Gřešák, Associate
PETERKA & PARTNERS advokátní kancelář s.r.o.

LIVE

Tento webinar je vysílán živě.

S ohledem na počet účastníků jej vysíláme pouze v tzv. poslechovém formátu.

Vaše dotazy a připomínky nám můžete posílat pomocí internetového rozhraní.

Úvodem

- Jak založit společnost?
- Jak změnit společenskou smlouvu a proč tak učinit po 1. 1. 2021?
- Za jakých podmínek lze od 1. 1. 2021 vymazat společnost pro neaktivitu?

Založení společnosti

1. Sepis zakladatelské listiny nebo společenské smlouvy
2. Splnění vkladové povinnosti
3. Vyřízení podnikatelského oprávnění
4. Zápis společnosti do obchodního rejstříku
5. Související povinnosti – daňové registrace, zápis skutečného vlastníka

Sepis zakladatelského právního jednání

- Nutná forma veřejné listiny, tzn. je třeba ji sepsat u notáře
- Cena za sepsání zakladatelského právního jednání u notáře se pohybuje od cca 5.000,- Kč, odvíjí se od výše základního kapitálu
- Před sepsáním zakladatelského právního jednání je vhodné si rozmyslet:
 - Základní kapitál – byť zákon umožňuje založit společnost se základním kapitálem 1,- Kč, doporučujeme alespoň 20.000,- Kč (hrozící úpadek)
 - Sídlo – doporučujeme zvolit sídlo pouze odkazem na obec, nikoliv přímo na konkrétní adresu
 - Obchodní firma (jméno) společnosti - obchodní firma nesmí být zaměnitelná s jinou obchodní firmou ani nesmí působit klamavě. Odlišnost obchodních firem musí být dána nejen v jejich psané, ale též ve zvukové (fonetické) podobě.

Jednání za právnickou osobu před jejím zápisem do obchodního rejstříku

- Rozdíl mezi založením a vznikem (vznik až zápisem do OR)
- Za právnickou osobu lze jednat jejím jménem již před jejím vznikem. Kdo takto jedná, je z tohoto jednání oprávněn a zavázán sám; jedná-li více osob, jsou oprávněny a zavázány společně a nerozdílně. Právnická osoba může účinky těchto jednání pro sebe do tří měsíců od svého vzniku převzít. V takovém případě platí, že je z těchto jednání oprávněna a zavázána od počátku. Převzme-li je, dá dalším zúčastněným najevo, že tak učinila.

Splnění vkladové povinnosti

- Co je to vklad - Předmětem vkladu je věc, kterou se společník nebo budoucí společník zavazuje vložit do obchodní korporace za účelem nabytí nebo zvýšení účasti v ní. Vkladovou povinnost lze splnit splacením v penězích nebo vnesením jiné penězi ocenitelné věci. Nepeněžitým vkladem nesmí být práce nebo služby. Nepeněžitý vklad ocení znalec vybraný ze seznamu znalců a toto ocenění musí být uvedeno již v zakladatelském právním jednání.

Splnění vkladové povinnosti

- Od doby sepsání zakladatelské listiny / společenské smlouvy do podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku je třeba aby každý peněžitý vklad byl splacen nejméně z 30 % a aby byl každý nepeněžitý vklad vnesen do společnosti celý.
- V zakladatelské listině či společenské smlouvě je rovněž třeba určit tzv. správce vkladů – tento přijímá a spravuje splacené nebo vnese předměty vkladu

Splnění vkladové povinnosti

- Podle stávající právní úpravy se v kapitálových společnostech peněžitý vklad splácí na zvláštní účet u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva. Tento „zvláštní“ účet má garantovat, že složené prostředky budou vynaloženy jen k zákonem stanoveným cílům. Účelem tohoto pravidla obecně je poskytnout určitou jistotu, že posléze vzniklá společnost opravdu upsané hodnoty obdrží, a správce tyto prostředky nezneužije.
- Vklady v bance jsou zpravidla uloženy na zvláštním bankovním účtu. Banky zpravidla umožňují společnosti nakládat s těmito prostředky až po předložení výpisu z obchodního rejstříku.

Splnění vkladové povinnosti od 1. 1. 2020

- Novela ZOK ulehčuje administrativní zátěž spojenou s řízením a založením společnosti s ručením omezeným. Cílem je zlevnit a zrychlit zakládání a vznik nízkokapitálových společností s ručením omezeným, tak aby jej bylo možné učinit v rámci jedné návštěvy notáře.
- **Peněžitý vklad do společnosti s ručením omezeným nově bude možné splatit i jiným způsobem, než na zvláštní účet u banky zřízený správcem vkladů. Tato možnost je ale dostupná pouze pro případ, nepřesáhne-li výše všech peněžitých vkladů v souhrnu 20.000,- Kč.**
- Pokud tedy bude společnost s ručením omezeným zakládat jediný zakladatel, může jediný zakladatel složit svůj vklad, a to až do výše 20.000,- Kč například notáři, který bude správcem vkladů. Rovněž připadá v úvahu i splacení vkladu do rukou např. společníkovi společnosti.

Vyřízení podnikatelského oprávnění

- Nejčastěji živnostenské oprávnění, může ale být i jiné – oprávnění k výrobě elektřiny, oprávnění k činnosti daňového poradce a jiných profesionálů, apod. Na živnostenský úřad nemusíte osobně.
- Poplatek spojený s žádostí o vydání živnostenského oprávnění – 1.000,- Kč.
- Oprávnění podnikat vzniká nejdříve zápisem společnosti do obchodního rejstříku!
- V případě, že společnost není do 90 dnů od ode dne doručení výpisu z živnostenského rejstříku zapsána do obchodního rejstříku, platí že společnost nesplnila podmínky pro vznik živnostenského oprávnění

Zápis do obchodního rejstříku

- Probíhá buď u soudu, nebo u notáře. Doporučujeme vždy zvolit zápis společnosti do obchodního rejstříku prostřednictvím notáře.
- Cena zápisu přes soud – 6.000,- Kč
- Cena zápisu u notáře – 2.700,- Kč
- Pozor - Není-li návrh na zápis obchodní korporace do obchodního rejstříku podán do 6 měsíců ode dne sepsání zakladatelské listiny / společenské smlouvy, platí, že nastávají tytéž účinky jako při odstoupení od smlouvy.

Nová směrnice 2019/1151 s účinkem od 1. srpna 2021

- Směrnice má za cíl zjednodušení vytváření obchodních společností a snížení nákladů, času a administrativní zátěže.
- Zavádí harmonizovaná pravidla pro vytváření společností online, online zápis poboček do rejstříku a online ukládání listin a údajů.
- Směrnice míří především na společnosti s ručením omezeným, ale není vyloučeno, že se v Čechách nebude vztahovat i na akciové společnosti.
- Mělo by dojít k vyloučení osobní přítomnosti zakladatelů u notáře (či jiného orgánu), neboť veškeré (dnes probrané) dílčí postupy budou probíhat online. Založení online nebude podmíněno získáním podnikatelského oprávnění před zápisem do obchodního rejstříku.
- Stát by měl vydat vzorové dokumenty (zakladatelské listiny / společenské smlouvy) pro založení obchodní společnosti. Použijí-li zakladatelé takového vzoru, nebude dle vyžadována soudní či správní kontrola a takto vyplněný vzor bude splňovat požadavek zakladatelského jednání ve formě veřejné listiny.
- Dle směrnice bude muset být procedura založení dokončena do pěti či deseti dnů.

Související povinnosti – daňové registrace, zápis skutečného vlastníka

- Daňové registrace
 - Daň z příjmů právnických osob
 - Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
 - Srážková daň
 - Silniční daň
 - DPH
 - Daň z nemovitých věcí
 - ...
- Zápis skutečného vlastníka dle připravovaného zákona o evidenci skutečných majitelů
 - Dnešní stav – bez sankce, cena 1.000,- Kč
 - Dle nového zákona – pokuta až 500.000,- Kč
 - Proč zapsat?
 - Notáři nebudou moci vyhotovit notářský zápis z jednání valné hromady
 - Banky odmítají poskytnout úvěrové financování
 - Pomoc z úvěrového programu COVID je podmíněna zápisem skutečného vlastníka
 - Nutnost prokázat skutečného vlastníka v zadávacích řízeních

Změna společenské smlouvy

- U společnosti s ručením omezeným může být společenská smlouva měněna dohodou všech společníků nebo rozhodnutím valné hromady. U akciové společnosti je společenskou smlouvu (stanovy) možno změnit pouze rozhodnutím valné hromady. Změnu společenské smlouvy je v obou případech nutno osvědčit veřejnou listinou.
- V případě hlasování na valné hromadě je vyžadována alespoň dvoutřetinová většina hlasů všech společníků.

Změna společenské smlouvy od 1. 1. 2021

- Nová úprava zamýšlí umožnit snazší způsob rozhodování o vypuštění ze zakladatelské listiny/ společenské smlouvy údaje o:
 - vkladové povinnosti zakladatelů a lhůty k jejímu splnění,
 - volbě prvních jednatelů společnosti,
 - určení správce vkladů, a
 - popisu a ocenění nepeněžitého vkladu a osobě znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu.
- Rozhodnutí podle tohoto odstavce se nepovažuje za rozhodnutí o změně společenské smlouvy a může být přijato až teprve po vzniku společnosti a po splnění vkladové povinnosti. Společenská smlouva může nově toto rozhodnutí rovněž svěřit do působnosti jednatele.
Rozhodnutí podle tohoto odstavce se nově nepovažuje za rozhodnutí o změně společenské smlouvy!

Novinka ve změně stanov od 1. 1. 2021

- Bude-li (od 1. 1. 2021) na pořadu jednání valné hromady změna stanov, musí pozvánka na valnou hromadu obsahovat alespoň stručný a výstižný popis a odůvodnění navrhovaných změn stanov.
- Úplný návrh změny stanov představenstvo nebo správní rada uveřejní spolu s pozvánkou na valnou hromadu na internetových stránkách společnosti a společnost umožní každému akcionáři, aby ve lhůtě uvedené v pozvánce na valnou hromadu nahlédl v sídle společnosti zdarma do návrhu změny stanov
- na toto právo musí být akcionář upozorněn v pozvánce na valnou hromadu!

Proč změnit společenskou smlouvu či stanovy od 1. 1. 2021?

- Povinnost upravit své stanovy do 1. 1. 2022!
- Veškerá ustanovení stanov odporující kogentním ustanovením nového znění ZOK pozbývají 1. 1. 2021 závaznosti
 - Zastupování všemi členy správní rady, nikoliv statutárním ředitelem (tato funkce přestane existovat)
- Možnost ve společenské smlouvě s podílem či akcií spojit právo jmenovat a odvolat jednoho nebo více členů volených orgánů dané společnosti
- Nově - Neobsahují-li stanovy nebo smlouva o výkonu funkce délku funkčního období člena správní rady, platí, že činí 3 roky.
- Nově je možno upravit si podmínky zákazu konkurence statutárního orgánu společnosti
 - Nově možnost podnikat v předmětu podnikání společnosti či zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného
 - Nově možnost být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby s obdobným předmětem činnosti nebo podnikání
 - Nově možnost účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo podnikání.

Výmaz neaktivních společností z obchodního rejstříku

- Stávající stav
- Předseda senátu může uložit pořádkovou pokutu zapsané osobě tehdy, jestliže neuposlechla výzvy rejstříkového soudu, aby mu sdělila skutečnosti nebo předložila listiny potřebné k rozhodnutí v řízení zahájeném bez návrhu nebo aby mu předložila listiny, které podle tohoto nebo jiného zákona mají být založeny do sbírky listin.
- pořádkovou pokutu lze uložit do výše 100 000 Kč.
- Neplní-li zapsaná osoba tyto povinnosti opakovaně nebo může-li takové neplnění mít závažné důsledky pro třetí osoby a je na tom právní zájem, může rejstříkový soud i bez návrhu zahájit řízení o zrušení zapsané osoby s likvidací

Výmaz neaktivních společností z obchodního rejstříku

- Nově:
- Ukládá-li zákon povinnost provést v obchodním rejstříku zápis skutečnosti, jež se dosud nezapisovala, nebo do sbírky listin uložit listinu, jež se dosud neukládala, zapsaná osoba podá návrh na zápis do obchodního rejstříku nebo uloží listinu do sbírky listin do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nestanoví-li tento zákon jinak. Neučiní-li tak, rejstříkový soud ji vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti; uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší obchodní korporaci a nařídí její likvidaci.

Výmaz neaktivních společností z obchodního rejstříku

- Nová úprava má za cíl zabránit existenci tzv. neaktivních společností, tj. obchodních korporací, které nevyvíjí žádnou ekonomickou činnost a existují pouze formálně. Důvodem pro postih a eliminaci neaktivních obchodních korporací je především nebezpečí, že tyto mohou časem sloužit jako tzv. bílí koně pro finanční podvody (především daňové podvody); k nelegálním činnostem je jednodušší využít již existující obchodní korporace. Zanedbatelným motivem není ani „vyčištění“ obchodního rejstříku od neaktivních společností a snaha o zvýšení naplněnosti sbírky listin.

Výmaz neaktivních společností z obchodního rejstříku

- Novela umožňuje zahájit řízení o zrušení obchodní korporace za podmínky, že:
- obchodní korporace nepředloží řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku za nejméně 2 po sobě jdoucích účetních období k založení do sbírky listin,
- Soud ji k založení této účetní závěrky vyzve a tuto výzvu se nepodaří doručit do vlastních rukou.
- Nevyjde-li v průběhu řízení o zrušení obchodní korporace najevo, že majetek obchodní korporace postačuje alespoň na úhradu nákladů likvidace, rozhodne rejstříkový soud, pokud by tím nebylo podstatně zasaženo do práv třetích osob, o zrušení obchodní korporace bez likvidace; jinak rozhodne o zrušení obchodní korporace s likvidací.
- Rozhodnutí o zrušení obchodní korporace bez likvidace může být vydán nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne zápisu údaje o zahájení řízení o zrušení obchodní korporace.

Užitečné kontakty a odkazy

Štěpán Gřešák - gresak@peterkapartners.cz

Barbora Urbancová - urbancová@peterkapartners.cz

Kristýna Štroblová - stroblova@peterkapartners.cz

Ondřej Dušek – dusek@peterkapartners.cz

Gabriela Hájková – hajkova@peterkapartners.cz

Jakub Guth – guth@peterkapartners.cz

Děkuji za pozornost

gresak@peterkapartners.cz

Czech Republic

Slovakia

Ukraine

Bulgaria

Russia

Poland

Romania

Belarus

Hungary